

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

זבחים ז:

ואמר רבא עולה דורון היא היכי דמי אי דליכא תשובה ^א זבח רשעים תועבה ואי דאיכא תשובה ^ב התניא ^א עבר על מצות עשה ושב לא זו משם עד שמוחלים לו אלא ש"מ דורון הוא (חטא"ת ע"ל מ"י מכפ"ר עול"ה לאח"ר דורון סימ"ן) תניא נמי הכי א"ר שמעון חטאת למה באה למה באה לכפר אלא ^א למה באה לפני עולה ^ב לפרקליט שנבנס ^א [ריצה פרקליט נכנס] דורון אחריו:

ירושלמי יומא פ"ח ה"ז

נשא מימור למלכא לית את מלך. ^א והעולה מכפרת על הרהור הלב. מה טעמא. ^א והעולה על רוחכם היו לא תהיה. ^א אמר ר' לוי והעולה על רוחכם היו לא תהיה. וכן איוב ^א ואומר ^ב והשכים בבקר והעלה עולות מספר כולם וגו' הדא אומר שהעולה מכפרת על הרהור הלב: ^א רבי אומר על

עץ הדעת טוב פרשת מצורע

והכוח הנזכרים וכן כנגד המחשבה צל הטובה המכפרת על הרהור הטובה על הלז פי כי המחשבה מדרגתה צמוח למעלה מן הלז שממנו הדבור וכנגד הדיבור צל האשם כנגד מה שאשם בדבורו שהוא העיקר מה שאשם צסיפור לשון הרע וכנגד המעשה שהוא חטא הנפש הנקרא נקבה כמ"ש ואם נפש תחטא ועשתה וכו' צאל כשצב נקבה וגם היא חטאת ככל עזירות לא חטאה שיש בהם מעשה ואמנם היא שלשתן כששים

שם משמואל נשא תרע"ו

דיבור ומעשה. ולזה באו שלשת הקרבנות חטאת ועולה ושלמים. חטאת מכפרת על שוגגין שהוא מעשה לבד מביאה על הנזיר קדושת המעשה. ועולה שמכפרת על הרהור הלב מביאה עליו קדושת המחשבה ושלמים הם קרבן שיש בו שלום למזבח ולכהנים ולבעלים הוא המשלים את הכל הוא לעומת כח הדיבור שהוא הרכבת גוף ונפש והשלמת וחיות האדם כמ"ש מהר"ל וכבר דברנו בזה:

רש"י זבחים ז:

עולה דורון היא. אינה צאל לכפר על עשה כפרה ממש אלא אחר שכפרה התשובה על העשה היא צאל להקצלת פנים כאלם שסרת צמלך וריאה ע"י פרקליטין וכשצאל להקציל פניו מצאל דורון צידו: היכי דמי.

רש"י במדבר טו, כד

העבודות שהיא מותרת לעבוד ע"י צקן: לחטת. חסר א', שאינו כשאר חטאות, שכל חטאות שצמורה הצלות עם עולה, החטאות קודמות לעולות, שנאמר (ויקרא ה, י) ואת השני יעשה עולה, ^א וזו עולה קודמת לחטאת: (כה) הביאו את קרבנם לפני לה'. ^ב זה האמור

גור אריה שם

^א וזו עולה וכו'. פירוש, בכל מקום החטאת קודמת, וכאן העולה קודמת, ולפיכך 'חטאת' חסר כתיב, אחר שהעולה קודמת. ואם תאמר, ולמה היה דבר זה להקדים העולה קודם חטאת בקרבן עבודה זרה. ועוד, דמה שהחטאת קודם העולה — טעמא אית ביה, כדלעיל (רש"י ויקרא ה, ט) למה הדבר דומה, [לבא לרצות] למלך, שפרקליט ^א קודמו ומלמד עליו זכות, ואחר כך נכנס הדורון, כך החטאת פרקליט לכפר עליו, ואחר כך העולה שהיא דורון. ואם כן, למה היה כאן העולה קודמת. ויש לומר, דעולה היא שבאה על הרהור הלב, כדכתיב (רי איוב א, ה) "ויהי כי הקיפו ימי המשתה ויעל איוב עולת מספר כולם כי אמר איוב אולי חטאו בני וברכו אלהים בלבבם", שמע מינה שעולה מכפר על הרהור הלב ^א. ובעבודה זרה, שהמחשבה הקב"ה מצרפה למעשה (קדושין מ. ^א), ^א הרי העולה גם כן פרקליט כמו החטאת. שהרי המחשבה של עבודה זרה גם כן מעשה נחשב. ומפני שהמחשבה קודם למעשה ^א, העולה של עבודה זרה קודם החטאת. אבל גבי שאר עברות, שאין הקב"ה מצרף המחשבה למעשה (ספ. ^א), העולה דורון הוא, ונכנס אחרון:

